

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/90/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117218623
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117218623.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému B. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. V. XX, XXX XX X., zastúpený splnomocnenou zástupkyňou F. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. V. XX, XXX XX X., o zaplatenie 7 194,27 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 32Csp/71/2017-261 zo dňa 29. marca 2019, takto jednohlasne

r o z h o d o l :

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o plnení v pravidelných mesačných splátkach.

Žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Konanie o zaplatenie 2 218,53 eura z a s t a v u j e.

II. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2051,95 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne

zo sumy 4 532,43 eura od 10.07.2017 do 12.07.2017,

zo sumy 4 270,48 eura od 13.07.2017 do 02.08.2017,

zo sumy 4 174,60 eura od 03.08.2017 do 09.08.2017,

zo sumy 4 124,60 eura od 10.08.2017 do 07.09.2017,

zo sumy 4 028,50 eura od 08.09.2017 do 20.09.2017,

zo sumy 3 903,99 eura od 21.09.2017 do 18.10.2017,

zo sumy 3 799,39 eura od 19.10.2017 do 22.11.2017,

zo sumy 3 694,84 eura od 23.11.2017 do 24.11.2017,

zo sumy 3 674,84 eura od 25.11.2017 do 21.12.2017,

zo sumy 3 570,33 eura od 22.12.2017 do 24.01.2018,

zo sumy 3 510,35 eura od 25.01.2018 do 31.01.2018,

zo sumy 3 465,84 eura od 01.02.2018 do 28.02.2018,

zo sumy 3 434,90 eura od 01.03.2018 do 28.03.2018,

zo sumy 3 329,47 eura od 29.03.2018 do 25.04.2018,

zo sumy 3 224,13 eura od 26.04.2018 do 28.05.2018,

zo sumy 3 118,67 eura od 29.05.2018 do 20.06.2018,

zo sumy 2 998,22 eura od 21.06.2018 do 20.07.2018,

zo sumy 2 997,31 eura od 21.07.2018 do 25.07.2018,

zo sumy 2 872,80 eura od 26.07.2018 do 22.08.2018,
zo sumy 2 767,59 eura od 23.08.2018 do 19.09.2018,
zo sumy 2 641,58 eura od 20.09.2018 do 02.11.2018,
zo sumy 2 534,69 eura od 03.11.2018 do 21.11.2018,
zo sumy 2 408,18 eura od 22.11.2018 do 21.12.2018,
zo sumy 2 300,58 eura od 22.12.2018 do 07.01.2019,
zo sumy 2 178,03 eura od 08.02.2019 do 15.02.2019,
zo sumy 2 051,95 eura od 16.02.2019 do zaplataenia
a to všetko v splátkach po 120 eur mesačne vždy do 15. dňa toho - ktorého mesiaca počnúc
právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len
jednej splátky včas.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

IV. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 144, § 145 ods. 1, 2, 3 § 146 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), § 52 odsek 1, § 52 ods. 1, 2 a 3, § 53 ods. 1, ods. 5, § 54 odsek 1a 2, § 517 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1 ods. 2, 8, § 2 písm. a), b) a d), § 7 odsek 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 odsek 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 3 odsek 1, § 52 odsek 1 až 4, § 53 odsek 9, § 565, § 517 odsek 1 prvá veta, odsek 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 24.07.2017 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu istinu 7 194,27 eur, úrok 193,25 eura, úroky z omeškania 2,39 eura, úrok 9,90 % ročne z istiny 7 456,22 eura od 30.06.2017 do 12.07.2017 a z istiny 7 194,27 eura od 13.07.2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 7 456,22 eura od 30.06.2017 do 12.07.2017 a z istiny 7 194,27 eura od 13.07.2017 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z úrokov vo výške 193,25 eura od 30.06.2017 do zaplataenia, poplatky za poistenie 5,96 eura ako aj nahradiť trovy konania. V žalobe tvrdil, že dňa 04.06.2014 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 9 200 eur. Po vyčerpaní úveru žalovaný porušil svoju zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas), preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 29.06.2017 po tom ako žalovanému zaslal upozornenie na omeškание a možnosť predčasného zosplatenia druhou upomienkou/opakovaným upozornením zo dňa 26.04.2017. Žalobca tvrdil, že bonitu žalovaného riadene skúmal. Žalobca ako dôkazy označil: zmluvu o úvere, všeobecné obchodné podmienky, obchodné podmienky pre úvery občanom, sadzobník poplatkov, opakované upozornenie, výzvu na predčasné splatenie úveru, stav omeškaných splátok na úvere, prehľad splácania - do predčasného zosplatenia, prehľad splácania - po predčasnom zosplatení, prepočet zmluvných úrokov, prepočet úrokov z omeškania. Žalovaný považoval úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie povinných náležitostí v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch (rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky, nesprávna výška RPMN, dátum konečnej splatnosti). V priebehu konania namietal, že žalobca pri poskytnutí úveru neskúmal jeho schopnosť úver splácať. Výzvou zo dňa 28.09.2018 súd vyzval žalobcu, aby preukázal, akým spôsobom bola skúmaná bonita žalovaného pri poskytnutí úveru. Žalobca v podaní zo dňa 08.10.2018 poukázal na to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov. Žalobca mal za to, že povinnosť skúmať bonitu splnil, lebo bonitu žalovaného posúdil na základe údajov z reportov zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI) a na základe žiadosti žalovaného o úver. Žalobca ako dôkaz predložil výpis z registra SRBI a žiadosť o poskytnutie úveru.

4. Súd I. inštancie po vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, podľa ktorého žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom dňa 04.06.2014 zmluvu o úvere č. XXXXXX, predmetom ktorej bol

bezúčelový úver vo výške 9 200 eur. V zmluve boli uvedené tieto údaje: typ a výška úrokovej sadzby: fixná do splatnosti 9,90 % p.a., súbor poistenia: A, poplatok za poskytnutie úveru 460 eur, poplatok za správu úverového účtu 0 eur, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 2,98 eura mesačne, výška anuitnej splátky 121,53 eura, termín splatnosti 1. anuitnej splátky 25.06.2014, počet anuitných splátok 120, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky: mesačne, v 25. deň kalendárneho mesiaca, splatnosť úveru 27.05.2024, spôsob splácania úveru: inkasom z osobného účtu v banke/príkazom na úhradu v prospech inkasného účtu, výška RPMN 11,89 %, priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia zmluvy 11,89 %, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť (súčet výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom) 15 043,60 eura, úrok z omeškania 5 % p.a., poplatok za vklad v hotovosti na úverový účet 2,50 eura, poplatok za predčasné splatenie úveru alebo jeho časti 1%/0,5%/0% z predčasne splatenej čiastky úveru, poplatok za zmenu zmluvných podmienok na klientovu žiadosť 40 eur, poplatok za upomienku 15 eur, poplatok za výzvu 30 eur, poplatok za potvrdenia a súhlasy vydané bankou na klientovu žiadosť 24 eur. Predpoklady pre výpočet RPMN v zmluve uvedené neboli. V zmysle bodu 2.8 obchodných podmienok pre úvery občanom aj nastane ktorákoľvek zmena okolností (medzi ktoré patrí aj nezaplatenie ktorejkoľvek čiastky dlžnej podľa zmluvy o úvere ani do 3 mesiacov po lehote jej splatnosti), banka môže vyzvať klienta na predčasné splatenie úveru. Z prehľadu splácania do predčasného zosplatenia vyplýva, že žalovaný uhradil sumu 4 207,57 eura s tým, že suma 2 365,45 eura bola započítaná na úrok, suma 1 743,78 eura na istinu a suma 98,34 eura na poistné. Dosiaľ nesplatená istina predstavuje 7 456,22 eura. Z prehľadu splácania po predčasnom zosplatení vyplýva, že žalovaný uhradil dňa 12.07.2017 sumu 261,95 eura. Podľa prepočtu zmluvných úrokov a úrokov z omeškania (ide o listiny vypracované žalobcom) dlžný úrok predstavuje 193,25 eura a dlžný úrok z omeškania 2,39 eura. Žalovaný na pojednávaní potvrdil, že úver si vzal a následne ho prestal splácať. V súčasnej dobe je nezamestnaný a je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 900 eur. S otcom sa ústne dohodol, že ho zamestná s tým, že jeho mzda bude vo výške 500 eur mesačne. Má úver v Slovenskej sporiteľni, kde platí mesačne 211 eur, za telefón platí 50 eur mesačne, za internet 12 eur mesačne, DIGI 12 eur mesačne, spláca kreditnú kartu po 15 eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s otcom, kde hradí všetky náklady na domácnosť čo predstavuje asi 350 eur mesačne, náklady na auto má 50 eur mesačne.

5. Podaním zo dňa 06.07.2018 žalobca vzal žalobu o zaplatenie sumy 1 272,26 eura späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť z dôvodu, že žalovaný uhradil dňa 02.08.2017 sumu 95,88 eura, dňa 09.08.2017 sumu 50 eur, dňa 07.09.2017 sumu 96,10 eura, dňa 20.09.2017 sumu 124,51 eura, dňa 18.10.2017 sumu 104,60 eura, dňa 22.11.2017 sumu 104,55 eura, dňa 24.11.2017 sumu 20 eur, dňa 21.12.2017 sumu 104,51 eura, dňa 24.01.2018 sumu 59,98 eura, dňa 31.01.2018 sumu 44,51 eura, dňa 28.02.2018 sumu 30,94 eura, dňa 28.03.2018 sumu 105,43 eura, dňa 25.04.2018 sumu 105,34 eura, dňa 28.05.2018 sumu 105,46 eura a dňa 20.06.2018 sumu 120,45 eura. Podaním zo dňa 23.10.2018 žalobca vzal žalobu o zaplatenie 356,64 eura späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť z dôvodu, že žalovaný uhradil dňa 20.07.2018 sumu 0,91 eura, dňa 25.07.2018 sumu 124,51 eura, dňa 22.08.2018 sumu 105,21 eura a dňa 19.09.2018 sumu 126,01 eura. Podaním zo dňa 07.02.2019 žalobca vzal žalobu o zaplatenie 463,55 eura späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť z dôvodu, že žalovaný uhradil dňa 02.11.2018 sumu 106,89 eura, dňa 21.11.2018 sumu 126,51 eura, dňa 21.12.2018 sumu 107,60 eura a dňa 07.01.2019 sumu 122,55 eura. Podaním zo dňa 01.03.2019 žalobca vzal žalobu o zaplatenie 126,08 eura späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť z dôvodu, že žalovaný uhradil dňa 15.02.2019 sumu 126,08 eura. Z opakovaného upozornenia zo dňa 26.04.2017 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu omeškaných splátok, celkovo v sume 225,74 eura do 01.05.2017 a zároveň žalovaného upozornil na uplatnenie práva v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Výzvou zo dňa 29.06.2017 žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlhu vo výške 7 717,82 eura s príslušenstvom najneskôr do 09.07.2017, keďže rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru z dôvodu neplnenia podmienok úverovej zmluvy. Zo žiadosti o poskytnutie úveru zo dňa 04.06.2014 (ktoré bolo súdu predložené bez podpisu žalovaného) vyplýva, že žalovaný žiadal o poskytnutie úveru vo výške 9 200 eur s dobou splatnosti 10 rokov. Žalovaný v žiadosti uviedol: typ bývania: vlastné, rodinný stav: W., počet vyživovaných detí: X, vzdelanie: W. profesia: Y. priemerný čistý mesačný príjem - neuvedený, názov a IČO zamestnávateľa -neuvedené, adresa zamestnávateľa -neuvedená, zamestnaný od 01.12.2013, odvetvie: stavebníctvo, splátky úverov: 0 eur, kreditné karty 0 eur, ostatné výdavky 0 eur, povolené prečerpanie 0 eur, ručiteľské záväzky 0 eur. Z lustrácie SRBI vyplýva, že žalovaný v čase poskytnutia úveru nemal žiadny úver, kreditnú kartu, resp. nebol ručiteľom v úverovom vzťahu. Ako novozaložená operácia je uvedené - kontokorentný úver bez bližšej špecifikácie. Z odpovede na lustráciu žalovaného v Sociálnej poisťovni vyplýva, že žalovaný bol v čase uzatvorenia zmluvy (od 22.04.2014 do 14.08.2014)

zamestnancom u Q. W. (IČO: 41513878) a jeho mesačný vymeriavací základ bol cca 46 eur. V čase od 15.08.2014 do 30.09.2014 pracoval na dohodu o vykonaní práce v spoločnostiach Manuvia Jobline East, s.r.o., Manuvia Expert Recruitment SK, s.r.o. a MANPOWER SLOVENSKO, s.r.o. a v období od 11.12.2014 do 10.06.2017 bol zamestnaný v spoločnosti S. pričom jeho mesačný priemerný vymeriavací základ bol cca 650 eur. Žalovaný na pojednávaní potvrdil, že úver si vzal a následne ho prestal splácať. V súčasnej dobe je nezamestnaný a je evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 900 eur. S otcom sa ústne dohodol, že ho zamestná s tým, že jeho mzda bude vo výške 500 eur mesačne. Má úver v W. kde platí mesačne 211 eur, za telefón platí 50 eur mesačne, za internet 12 eur mesačne, DIGI 12 eur mesačne, spláca kreditnú kartu po 15 eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s otcom, kde hradí všetky náklady na domácnosť čo predstavuje asi 350 eur mesačne, náklady na auto má 50 eur mesačne.

6. Podaním zo dňa 06.07.2018 žalobca vzal žalobu o zaplatenie sumy 1 272,26 eura späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť z dôvodu, že žalovaný uhradil dňa 02.08.2017 sumu 95,88 eura, dňa 09.08.2017 sumu 50 eur, dňa 07.09.2017 sumu 96,10 eura, dňa 20.09.2017 sumu 124,51 eura, dňa 18.10.2017 sumu 104,60 eura, dňa 22.11.2017 sumu 104,55 eura, dňa 24.11.2017 sumu 20 eur, dňa 21.12.2017 sumu 104,51 eura, dňa 24.01.2018 sumu 59,98 eura, dňa 31.01.2018 sumu 44,51 eura, dňa 28.02.2018 sumu 30,94 eura, dňa 28.03.2018 sumu 105,43 eura, dňa 25.04.2018 sumu 105,34 eura, dňa 28.05.2018 sumu 105,46 eura a dňa 20.06.2018 sumu 120,45 eura. Podaním zo dňa 23.10.2018 žalobca vzal žalobu o zaplatenie 356,64 eura späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť z dôvodu, že žalovaný uhradil dňa 20.07.2018 sumu 0,91 eura, dňa 25.07.2018 sumu 124,51 eura, dňa 22.08.2018 sumu 105,21 eura a dňa 19.09.2018 sumu 126,01 eura. Podaním zo dňa 07.02.2019 žalobca vzal žalobu o zaplatenie 463,55 eura späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť z dôvodu, že žalovaný uhradil dňa 02.11.2018 sumu 106,89 eura, dňa 21.11.2018 sumu 126,51 eura, dňa 21.12.2018 sumu 107,60 eura a dňa 07.01.2019 sumu 122,55 eura. Podaním zo dňa 01.03.2019 žalobca vzal žalobu o zaplatenie 126,08 eura späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť z dôvodu, že žalovaný uhradil dňa 15.02.2019 sumu 126,08 eura. Splnomocnená zástupkyňa žalovaného na pojednávaniach vyslovila súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby, preto súd v súlade s ust. § 145 a 146 C.s.p. konanie v časti o zaplatenie 2 218,53 eura (1 272,26 eura + 356,64 eura + 463,55 eura + 126,08 eura) zastavil.

7. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa 04.06.2014 došlo medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako klientom k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX, na základe ktorého žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 9 200 eur, pričom z tejto sumy bol žalovanému zaúčtovaný poplatok za poskytnutie úveru 460 eur (5 % z istiny). Žalovaný tak reálne čerpal úver vo výške 8 740 eur. Žalovaný doposiaľ z uvedenej úverovej zmluvy uhradil žalobcovi sumu 4 207,57 eura do zosplatnenia úveru a po zosplatnení úveru žalovaný uhradil 261,95 eura (do podania žaloby) a sumu 2 218,53 eura (po podaní žaloby). Predmetnú úverovú zmluvu je nutné vzhľadom na charakter zmluvných strán považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Žalobca je bankovým subjektom, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov. Žalovaný pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch.

8. Súd prvej inštancie v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Océano Grupo Editorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným nespĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované Zákonom o spotrebiteľských úveroch. V úverovej zmluve nie sú uvedené všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch), čo má za následok, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Zároveň súd dospel k záveru, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov aj s poukazom na § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Veriteľ totiž pred poskytnutím úveru je povinný zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Pokiaľ veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie jeho povinnosti podľa § 7 ods. 1 a z toho vyvodil aj sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

9. V danom prípade žalobca pred uzatvorením úverovej zmluvy nahliadol do príslušnej databázy SRBI (z ktorej žiadne úverové zaťaženie žalovaného nevyplývalo, okrem nešpecifikovaného novozałożeného kontokorentného úveru), avšak poskytol úver v pomerne vysokej sume 9 200 eur s výškou mesačnej splátky 121,53 eura bez toho, aby sa zaujímal o príjem žalovaného. Žalobca síce predložil žiadosť žalovaného o poskytnutie úveru, no z tejto žiadosti výška príjmu žalovaného nevyplývala. V žiadosti nebol uvedený ani zamestnávateľ žalovaného, preto neobstojí tvrdenie, že žalovaný zodpovedá za údaje uvedené v žiadosti o úver. V žiadosti totiž výška príjmu a označenie zamestnávateľa uvedené neboli. Súd si nedokáže ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch o povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, vyložiť iným spôsobom a má za to, že práve toto bolo cieľom zákonodarcu, ako povinnosť veriteľa zisťovať reálne možnosti spotrebiteľa úver splácať. Inak ako porovnaním príjmov a výdavkov to nie je možné. Napokon, ak by aj žalovaný nemal žiadne úvery, kreditné karty, ručiteľské záväzky (čo vyplýva zo žiadosti o úver aj z reportu SRBI), nie je akceptovateľné, aby súd považoval splnenie podmienky skúmania bonity žalovaného bez skúmania príjmu žalovaného za dostatočné. Poskytnutie úveru osobe prakticky bez akéhokoľvek príjmu (neuvedený v žiadosti) nie je možné hodnotiť inak ako nezodpovedné a ľahkovážne.

10. Názor, že skúmanie bonity spotrebiteľa má byť skutočné, nielen formalistické, odvolávajú sa na nahliadnutie do databázy, ktorá však absolútne komplexne nevyznieva o schopnosti spotrebiteľa úver splácať, zodpovedá aj neskoršia právna úprava v ust. § 7 ods. 16 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi. V tomto prípade súd vyhodnotil konanie žalobcu ako hrubé porušenie povinnosti veriteľa overiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Súd sa domnieva, že na to, aby veriteľ si splnil svoju povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri poskytnutí úveru nepostačuje iba nahliadnuť do registra, ale ide o to, aby veriteľ po nahliadnutí do takéhoto registra spolu s ostatnými údajmi o majetkovej, sociálnej a rodinnej situácii spotrebiteľa vyvodil správny záver o bonite spotrebiteľa úver splácať minimálne v rozsahu porovnania výšky príjmov a výdavkov. Pokiaľ jeden z týchto vstupných údajov (či už o výške príjmov alebo výdavkov) absentuje, nie je možné nazerať na posudzovanie schopnosti klienta úver splácať ako na dostatočné. Tvrdenie žalobcu o tom, že sa nemôže jednať o hrubé porušenie povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa podľa názoru súdu neobstojí, lebo pri takomto postupe by veriteľovi postačovalo nahliadnuť do databázy bez toho, aby sa zaoberal zistenými skutočnosťami z neho vyplývajúcimi, resp. by vôbec nemusel skúmať príjmy spotrebiteľa. Takýto výklad je čisto formalistický a iste nebolo cieľom zákonodarcu donucovať veriteľov vytlačiť akýsi report bez toho, aby objektívne posúdili zistené skutočnosti v nadväznosti aj na príjem spotrebiteľa.

11. V danom prípade banka poskytla úver osobe, ktorá v žiadosti o poskytnutie úveru neuviedla svoj príjem (podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni bol vymeriavací základ žalovaného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy cca 40 eur mesačne, teda išlo o osobu prakticky bez príjmu - žalovaný teda neuviedol nepravdivý údaj) a banka napriek uvedenému mu poskytla úver 9 200 eur s mesačnou splátkou cca 122 eur. Uvedené súd hodnotí ako hrubé porušenie veriteľa (zvlášť ak ide o banku) posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa úver splácať napriek tomu, že si banka vytlačila report so SRBI. Takémuto formalistickému chápaniu posudzovania odbornej starostlivosti splácať spotrebiteľský úver nemožno poskytnúť ochranu ani v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dôsledkom podcenenia bonity nie je neplatnosť zmluvy ale neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. V tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu (viď. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/161/2016 zo dňa 28.06.2017). Podľa čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať. V zmysle čl. 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie

spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity, a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.06.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

12. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej).

13. Vo veci posudzovania bonity spotrebiteľa veriteľom súd I. inštancie poukázal aj na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky ČR 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018, rozsudok Nejvyššího správného soudu zo dňa 01.04.2015, čj. 1 As 30/2015-39. Na potvrdenie správnosti záveru o povinnosti veriteľa skúmať celkovú majetkovú situáciu spotrebiteľa súd poukazuje na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C/138/2017 zo dňa 19.10.2017, podľa ktorého, cit: „Cieľom § 7 ako aj § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poistného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobé ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. Konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo

nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.“

14. Vyššie uvedené závery o hrubom porušení veriteľa skúmať bonitu spotrebiteľa vedú k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Znamená to, že žalovaný má vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 8 740 eur (výška úveru bola 9 200 eur, avšak reálne bola žalovanému poskytnutá suma úveru krátená o 460 eur - poplatok za poskytnutie úveru, na ktorý pri závere bezpoplatkovosti úveru nemá žalobca nárok) a keďže doposiaľ zaplatil žalobcovi 6 688,05 eura (do zosplatnenia 4 207,57 eura, po zosplatnení 261,95 eura - do podania žaloby a 2 218,53 eura - po podaní žaloby), jeho dlh predstavuje sumu 2 051,95 eura. Súd preto vyhovel žalobe len o túto istinu a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

15. Z prisúdenej istiny súd priznal žalobcovi aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne a to od 10.07.2017 do zaplatenia, lebo žalobca vo výzve na predčasné zosplatnenie úveru stanovil lehotu na plnenie do 09.07.2017. Súd zároveň zohľadnil postupné splácanie dlhu žalovaným. Podľa § 232 ods. 3 C.s.p., lehotu na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Súd prvej inštancie v zmysle vyššie citovaného ustanovenia rozhodol o povinnosti žalovaného uhradiť istinu s príslušenstvom v splátkach po 120 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhod splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky. Pri povolení splátok vzal do úvahy predovšetkým súčasnú majetkovú situáciu žalovaného, ktorý je nezamestnaný a ktorý po ukončení poberania dávky v nezamestnanosti má prísľub zamestnania sa u svojho otca s výškou dohodnutého príjmu 500 eur mesačne. Súd zastáva názor, že slabšia strana, ktorou žalovaný ako spotrebiteľ nesporne je, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitol v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre neho devastujúce. Napokon súd pripomína, že ak sa žalovaný omešká s úhradou čo i len jednej splátky (nezaplatí ju včas alebo v plnej výške), bude dlh splatný naraz v celom rozsahu. Okrem toho nemožno zabúdať na to, že bol to práve žalobca, ktorý hrubo porušil povinnosť konať s odbornou starostlivosťou a poskytol úver osobe bez príjmu, kde sa od počiatku dalo očakávať, že žalovaný nebude schopný plniť svoje záväzky. Súd zároveň poukazuje na to, že povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu ako bankovej spoločnosti, ktorej klienti bežne splácajú dlh v splátkach.

16. Výrok o trovách konania právne odôvodnil ust. § 251, § 255 ods. 1, 2, § 256 a ust. § 262 ods. 1, 2 C.s.p.. O trovách konania súd rozhodol tak, že pomerne neúspešnejší žalobca nemá právo na náhradu trov konania a pomerne úspešnejšiemu žalovanému v konaní žiadne preukázateľné trovy z obsahu spisu nevyplyvajú, ani si ich neuplatnil. Z týchto dôvodov súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

17. Proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a proti výroku o priznaní možnosti splácať dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach podal včas odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. h C.s.p., tým, že súd I. inštancie vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že všetky predpoklady použité na výpočet RPMN sú v zmluve uvedené. Zákon nepožadoval, a ani v súčasnosti nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a nepožadoval ani predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať, ako predpoklady pre výpočet RPMN. K záveru súdu, že úver je bezúročný a bez poplatkov podľa ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, z dôvodu hrubého porušenia povinnosti uvedenej v ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch má žalobca za to, že súd I. inštancie nesprávne právne posúdil vec. Poukázal na okolnosti uzavretia zmluvy a obsah Všeobecných obchodných podmienok a Obchodných podmienok. Rokovanie o uzavretí zmluvy sa začína na žiadosť klienta, ku ktorej musí pripojiť všetky bankou požadované doklady a informácie potrebné najmä na identifikáciu klienta, posúdenie jeho platobnej schopnosti.

18. K priznaniu žalovanému možnosť splácať dlžnú sumu v splátkach vo výške 120,- eur mesačne uviedol, že súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi. Bez dôkazov komplexne objektivizujúcich majetkovú situáciu žalovaného nebola splnená podmienka odôvodnenosti určenia dlhšej paričnej lehoty a súd by priznaním možnosti splátok postupoval nad zákonom dovolený rozsah. Z odôvodnenia rozsudku nevyplyva, žeby žalovaný predložil akékoľvek písomné doklady na preukázanie svojej finančnej situácie. Podľa žalobcu oprávnenie súdu priznať plnenie v splátkach je výnimočné oprávnenie a každá výnimka sa považuje za osobitnú

výhodu dlžníka, ktorá však nesmie neprimerane zasahovať do právoplatne priznaných práv veriteľa. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 C.s.p. rozhodnutie súdu I. inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žiadal priznať náhradu trov celého konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

19. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Má za to, že predpoklady pre výpočet RPMN podľa zákona o spotrebiteľských úveroch neboli uvedené v zmluve. S uvedenými argumentami žalobcu sa nestotožňuje, nakoľko ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch hovorí jasne, že veriteľ je povinný pred poskytnutím úveru skúmať bonitu klienta. Žalobca poskytol úver vo výške 9.200,- eur s mesačnou splátkou 122,- eur žalovanému, ktorý neuviedol svoj príjem, a podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni, mal príjem 40,- eur mesačne.

20. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Uviedol, že v celom rozsahu zotrváva na svojom odvolaní zo dňa 10.5.2019 a na všetkých svojich predchádzajúcich vyjadreniach v uvedenej právnej veci a nestotožňuje sa s vyjadreniami žalovaného. Poukázal, že žalovaný bol povinný poskytnúť úplné, presné a pravdivé údaje pre posúdenie bonity v súlade s ust. § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ žalovaný do žiadosti neuviedol pravdivé informácie resp. neuviedol úplné informácie, toto jeho konanie nemôže byť na ťarchu žalobcovi. Zo samotného ust. § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že posudzovanie schopnosti dlžníka splácať úver nie je exaktne určené, nie je ustanovený presný postup posúdenia bonity a nie je stanovená ani povinnosť dopytom zisťovať údaje v konkrétnych registroch. Žalobca na posúdenie bonity využil dva rôzne zdroje informácií - žiadosť o úver, dopyt do SRBI. Žalobca má za to, že bonitu žalovaného dostatočne overil a konal tak s odbornou starostlivosťou. K predpokladom pre výpočet RPMN uviedol, že naďalej zotrváva na svojich vyjadreniach. Zákon stanovuje, že sa majú tieto predpoklady v zmluve uviesť, čo banka splnila.

21. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Nestotožňuje sa s tvrdeniami žalobcu, že dostatočne skúmal bonitu žalovaného. K predpokladom použitým na výpočet RPMN uviedol, že konečné posúdenie o uvedení alebo neuvedení predpokladov pre výpočet RPMN ponecháva na rozhodnutie súdu.

22. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

23. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

24. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam uvádza nasledovné:

25. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 4.6.2014 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 9 200,- eur, pri úrokovej sadzbe 9,9 % p.a. a RPMN 11,89 %, priemerná RPMN 11,89 %. Celková čiastka, ktorú žalovaný sa zaviazal zaplatiť žalobcovi bola 15 043,60 eur v 120 mesačných splátkach vo výške 121,53 eur. Termín 1. splátky bol dohodnutý 25.06.2014, termín poslednej splátky 27.05.2024. Poplatok za poskytnutie úveru vo výške 460,- eur, poplatok za poistenie schopnosti splácať úver 2,98 eur mesačne. Vzhľadom na porušenie ustanovení Zmluvy o úvere zo strany žalovaného, žalobca pristúpil k predčasnej splatnosti úveru ku dňu 29.06.2017 s tým, že žalovaný bol vyzvaný na úhradu celého dlhu najneskôr do 09.07.2017. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu I. inštancie vyplýva, že žalovaný uhradil žalobcovi sumu 6 688,05 eur a jeho dlh predstavuje sumu 2051,95 eur (9200 eur úver - 460 eur poplatok za úver - 6688,05 uhradil).

26. Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

27. Podľa ustanovenia § 517 odsek 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa odseku 2, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa ust. § 7 odsek 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

29. Podľa ust. § 11 odsek 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

30. Podľa ustanovenia § 1 odsek 1 Obchodného zákonníka, tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním.

Podľa odseku 2, právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

31. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správnej závere v tom smere, že uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúc z postavenia žalovaného ako dlžníka z úverovej zmluvy a že je namieste aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj Zákon o spotrebiteľských úveroch. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu *lex specialis*, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka.

32. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

33. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN, ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. S nesprávne uvedenou RPMN v neprospech spotrebiteľa zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 11 ods. 1 písm. d) spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

34. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmluve o úvere absentujú/sú nesprávne uvedené náležitosti uvedené v ustanovení § 9 odsek 2 písm. j/ Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca v podanom odvolaní uviedol, že v Zmluve o úvere sú uvedené všetky predpoklady použité na výpočet RPMN a to konkrétne výška úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy. V zmysle ustanovenia § 2 písm. i/ Zákona o spotrebiteľských úveroch sú ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. V zmysle ustanovenia § 19 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch sa na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Ostatné náklady sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom. Výpočet RPMN teda okrem iného ovplyvňuje aj výška poskytnutého úveru, či poplatky/náklady za služby spojené s úverom, ktoré neboli spotrebiteľom dobrovoľne vymienené.

35. Podľa názoru odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k správne záveru o nesprávne uvedenej výške poskytnutého úveru. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému v skutočnosti nebola poskytnutá suma 9200,- eur, ale suma 8740,- eur, nakoľko žalobca si čiastku 460,- eur započítal ako poplatok za poskytnutie úveru ešte pred reálnym čerpaním úveru. V rámci predpokladov potrebných pre výpočet RPMN totiž žalobca vychádzal z nesprávnej výšky poskytnutého úveru. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na bod 102 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti Finway a.s., cit: „3. Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.“

36. K odvolacej námietke odvolateľa, že schopnosť splácať predmetný úver bolo riadne zistené odvolací súd uvádza nasledovné:

37. Z vyjadrenia žalobcu zo dňa 8.10.2018 (č.l. 203) a z obsahu spisu (č.l. 207 až 209) vyplýva, že žalobca skúmal bonitu žalovaného na základe údajov z reportov zo Spoločného registra bankových informácií (SRBI) a na základe žiadosti žalovaného o úver. Žalobca poukázal na povinnosť žalovaného ustanovenú v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť presné, pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver. Na základe predložených reportov mal za to, že schopnosť splácať úver bolo riadne zistené a žalobca si svoju povinnosť vyplývajúcu zo zákona o spotrebiteľských úveroch splnil. Aj keď žalobca skúmal príjem žalovaného pred vstupom do zmluvného vzťahu, uvedené nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, celkové mesačné výdavky žalovaného, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovaného splácať dlh zo zmluvy. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé informácie, ale povinnosť konať s odbornou starostlivosťou zaväzuje veriteľa. Žalovaný neuviedol žiadny príjem v žiadosti. Súd I. inštancie uviedol v bode 30 rozhodnutia, že z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že žalovaný mal v čase uzatvorenia zmluvy o úvere vymeriavací základ cca 40 eur mesačne. Ak spotrebiteľ

dosahuje mesačne príjem cca 40,- eur a veriteľ mu poskytne úver vo výške 9.200 eur, s mesačnou splátkou 121,53 eur, takéto konanie nemôže požívať ochranu súdu, ide o ľahkomyseľné konanie veriteľa.

38. Odvolací súd sa stotožňuje v celom rozsahu s odôvodnením súdu I. inštancie v tom smere, že takéto skúmanie bonity spotrebiteľa je hrubým porušením povinnosti veriteľa overiť si schopnosť splácať úver, čo má za následok podľa ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sa považuje úver za bezúročný a bezpoplatkov..

39. Súd I. inštancie priznal možnosť žalovanému splácať dlh v splátkach po 120 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci. Zo zmluvy o úvere zo dňa 4.6.2014, ktorá je predmetom tohto súdneho konania vyplýva, že výška anuitnej mesačnej splátky bola dohodnutá v sume 121,53 eur. Žalobca v podanom odvolaní namietal alternáciu paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu. Súd prvej inštancie priznanie plnenia v splátkach náležite odôvodnil v rozhodnutí majetkovou situáciou žalovaného. Uviedol s poukazom na jeho momentálnu situáciu, že plnenie dlhu do troch dní by bolo pre žalovaného v tejto situácii, keď je nezamestnaný devastujúce. Navyše výška povolenej splátky nie je neprimerane nízka a nezasiahne do hospodárskej sféry veriteľa tak nepriaznivo, ako by zasiahla majetkovú sféru žalovaného.

40. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne nevyhoviel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06)

41. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 387 C.s.p. v jeho napadnutom rozsahu potvrdzuje ako vecne správny.

42. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia..

43. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).